



## Effektivare konsultuppdrag

***FIA - Förnyelse i anläggningsbranschen** - samlar branschen, från byggherrar till leverantörer, kring insikten om att en förändring och förnyelse är nödvändig och möjlig. Det övergripande målet är få mer anläggning för pengarna och en stabil och uthållig lönsamhet hos leverantörerna.*

*Förnyelsen gäller såväl förhållningssätt och arbetsformer som kompetens- och kvalitetsutveckling. FIA arbetar för att skapa förutsättningar, drivkrafter och verktyg som stimulerar ökad produktivitet och effektivitet, bättre samverkan och ständiga förbättringar. Förnyelsen bygger på att goda idéer utvecklas, testas i projekt och formas till program och hjälpmedel som omsätts i praktiken. Nedan beskrivs i korthet det program som handlar om effektivare konsultuppdrag.*

### **Program för effektivare konsultuppdrag**

Ett av FIAs mål är att sänka samhällets investeringskostnader med en tredjedel. För att uppnå detta måste planerings- och projekteringsarbetet effektiviseras. Flera förbättringsområden har identifierats där teknikkonsulternas insatser är av stor betydelse. Banverket och Vägverket arbetar långsiktigt för att minska behovet av arbetsinsatser från beställarsidan. Det leder till att man alltmer förlitar sig på att den tekniska kompetensen i konsultledet.

### **Syfte**

Programmet för effektivare konsultuppdrag bidrar till högre kvalitet i och lägre kostnader för anläggningarna. Det skall också bidra till en stabilare och högre lönsamhet för företagen. Programmet baseras på ett gott samspel och effektiva samarbetsformer mellan alla aktörer. Genom bättre incitament för branschens alla aktörer stimuleras investeringar i FoU och satsningar på kompetensutveckling. Anläggningsbranschens image förbättras vilket attraherar ungdomar och nya medarbetare.

### **Innehåll**

Programmet för effektivare konsultuppdrag visar på hur konsultuppdragen i anläggningsprojekt kan effektiviseras. Programmet har fokus på skedena systemhandling och bygghandling i större anläggningsprojekt. Åtgärdsprogrammet utgår från FIAs ”Program för effektivare anläggningsbyggande” och har som mål att konsulten, i gott samarbete med sin beställare och andra aktörer, ska bidra till anläggningsbranschens utveckling och effektivisering genom att producera ännu bättre underlag och handlingar.

### **Rekommenderade åtgärder för att skapa förutsättningar**

- Belys betydelsen av en långsiktigt stabil marknad för att främja nyrekrytering och företagets långsiktiga investeringar.
- Utforma förfrågan och handla upp med fokus på kompetens och erfarenhet.
- Anslå tillräcklig tid för projekteringen så att utrymme skapas för en effektiv och kreativ projektering med sikte på en bra slutprodukt med god byggbarhet.
- Upprätta förfrågan och kontrakt med tydliga samverkansinslag.
- Genomför gemensam planering av uppdragets genomförande. Samråd ska ske med beställaren både före och under planeringen för att säkerställa samsyn på vad som ska göras, hur lång tid det ska ta och vad det får kosta.



- Dokumentera tidigt de grundläggande förutsättningarna och diskutera alternativa kreativa lösningar.
- Säkerställ konsultens deltagande i byggfasen.

### **Rekommenderade åtgärder för att skapa drivkrafter i Produkten/Anläggningen**

- Sätt mål för byggbarheten som påverkar anläggningens faktiska produktionskostnad. För att skapa drivkrafter kan olika former av incitament användas.
- Sätt mål för den Aktiva Designen, dvs att lösningar för olika scenarier förbereds och kompletteras och anpassas efterhand. Använd Aktiv Design för att minska inslaget av lösningar på plats.
- Sätt mål för industriellt tänkande som kan innebära betydande effektivitetsvinster .
- Sätt mål för standardisering som är ett viktigt verktyg i branschens effektivisering.
- Prioritera och tillåt nya tekniska lösningar. Konsulten ska i samråd med beställaren kontinuerligt ifrågasätta ”beprövade lösningar” och sträva efter effektivare lösningar.
- Fokusera på anläggningens livslängd. De framtida kostnaderna för skötsel och underhåll påverkas av konstruktion och utformning av anläggningen.
- Prioritera drift och underhåll. Varje anläggning som projekteras ska, där det är meningsfullt, åtföljas av ett underhålls- och skötselprogram.

### **Rekommenderade åtgärder för att skapa drivkrafter i planerings- och projekteringsfasen**

- Identifiera och fördela projektriskerna. Se vidare FIAs modell för Riskhantering.
- Synliggör konsultföretagens insatser. Ett bra anläggningsprojekt kräver goda insatser av alla parter – byggherrar, konsulter, entreprenörer och materialleverantörer.
- Tillämpa systematisk kravhantering och systematisera frågor och remisser. Se vidare FIAs modell för Systematisk kravhantering.
- Genomför täta och kontinuerliga uppföljningar. Rutiner för ÄTA (Ändrings- och tillägsbeställning) och BOT (Begäran om tidsförändring) ska finnas och tillämpas.
- Dokumentera genomförd egenkontroll och intern granskning. Omfattningen ska överenskommas och dokumenteras i kvalitetsplanen vid uppdragets startskede.

### **Hjälpmedel och kompletterande program som FIA tagit fram**

- Programmet Samverkan för ökad effektivitet.
- Programmet Effektivare anläggningsbyggande.
- FIAs modell för Systematisk kravhantering.
- FIAs modell för Riskhantering i bygghandlings-, upphandlings- och produktionsskedena i anläggningsprojekt.
- Bilderböcker om dokumenterade erfarenheter av drift, belagd väg och vägbyggnad.

*Läs mer om Effektivare konsultuppdrag och FIAs övriga program och verktyg på [www.fiasverige.se](http://www.fiasverige.se)*